EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.6.24.
COM(2020) 262 final

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

A korábbi harmadik pillérhez tartozó vívmányok adatvédelmi szabályokkal való összehangolásának további lépései

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

A korábbi harmadik pillérhez tartozó vívmányok adatvédelmi szabályokkal való összehangolásának további lépései

I. Bevezetés

Ez a közlemény a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv[1] (2016/680/EK irányelv) 62. cikkének (6) bekezdése értelmében a Bizottság által elvégzendő felülvizsgálatot mutatja be.

A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 2016. május 6-án lépett hatályba, és a 63. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamoknak 2018. május 6-ig kellett átültetniük azt a nemzeti jogukba. Az irányelv hatályon kívül helyezte és felváltotta a 2008/977/IB tanácsi kerethatározatot. A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvet a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, büntetőeljárás lefolytatása és büntetőjogi szankciók végrehajtása – többek között a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelem és e veszélyek megelőzése – céljából végzett belföldi és határokon átnyúló kezelésére (a továbbiakban: bűnüldözés) egyaránt alkalmazni kell (az 1. cikk (1) bekezdése). Ez az első olyan eszköz, amely átfogó megközelítést alkalmaz a bűnüldözés területén, szemben a korábbi ad hoc megközelítésekkel, amelyek szerint minden egyes bűnüldözési eszközre a saját adatvédelmi szabályai az irányadóak. A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 16. cikkén alapul, és ez az a jogi aktus, amellyel az uniós jogalkotó a személyes adatok bűnüldöző hatóságok általi kezelésével összefüggésben érvényre juttatja a személyes adatok védelméhez való, az Alapjogi Charta 8. cikkében rögzített alapvető jogot[2].

A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 60. cikke rendelkezik a szerzett jogi záradékról, amely szerint rendelkezései nem érintik egyes uniós jogi aktusokban foglalt, a személyes adatok védelmére vonatkozó különös rendelkezéseket. Ez a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés és a rendőrségi együttműködés területén 2016. május 6-án vagy azt megelőzően hatályba lépett uniós jogi aktusokban foglalt, a személyes adatok védelmére vonatkozó különös rendelkezésekre vonatkozik. A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv az említett jogi aktusok többi rendelkezésére már alkalmazandó.

A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 62. cikkének (6) bekezdése rendelkezik arról, hogy a Bizottság 2019. május 6-ig felülvizsgálja az illetékes hatóságok által bűnüldözési célból történő adatkezelést szabályozó egyéb – többek között a 60. cikk által szerzett jogokká nyilvánított – uniós jogi aktusokat, annak érdekében, hogy megvizsgálja, hogy szükséges-e azokat a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvhez

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelve (2016. április 27.) a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 89. o.).

[2] Az EUMSZ 16. cikke és az Alapjogi Charta 8. cikke közötti kapcsolat tekintetében lásd a Bíróság (nagytanács) véleményét, A-1/15, ECLI:EU:C:2017:592, 120. pont.

igazítani, valamint hogy adott esetben megtegye az említett jogi aktusok módosítására irányuló szükséges javaslatokat azzal a céllal, hogy a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv hatályán belül biztosított legyen a személyes adatok védelmének következetes megközelítése. A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 62. cikkének (6) bekezdésében előírt összehangolás célja a vonatkozó jogi aktusok oly módon történő módosítása, hogy a személyes adatok védelmére vonatkozóan az említett uniós jogi aktusokban (és adott esetben az aztokat végrehajtó nemzeti szabályokban) meghatározott, alkalmazandó szabályok összhangban legyenek a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvben (és az említett irányelvet átültető nemzeti intézkedésekben) meghatározott szabályokkal. Ez a közlemény felsorolja azokat a jogi aktusokat, amelyeket a felülvizsgálat szerint össze kell hangolni, valamint az e cél eléréséhez szükséges ütemtervet. Ez a következtetés nem érinti az e felülvizsgálat tárgyát képező egyes jogi aktusoknak a Bizottság által esetlegesen javasolt konkrét módosításaira vonatkozó bizottsági döntéseket, különösen abban az esetben, ha egy ilyen jogi aktus jelentős módosítása vagy felváltása várható.

II. A felülvizsgálat eredménye

A felülvizsgálat során a Bizottság figyelembe vette az Európai Parlament „Az uniós adatgyűjtési eszközök és programok alapvető jogok szempontjából történő felülvizsgálata” elnevezésű kísérleti projektje[3] keretében készített tanulmányt. A tanulmány magában foglalta a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 62. cikke (6) bekezdésének hatálya alá tartozó uniós jogi aktusok feltérképezését, valamint az adatvédelmi kérdésekkel kapcsolatos összehangolást esetlegesen igénylő rendelkezések meghatározását.

E tanulmány alapján a Bizottság 26 olyan uniós jogi aktust azonosított, amely a felülvizsgálat tárgyát képezi. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy e 26 jogi aktusból 16-ot nem kell módosítani, míg 10 jogi aktus nincs teljesen összhangban a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel, ezért azokat módosítani kell.

A személyes adatok illetékes hatóságok általi kezelését szabályozó, a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv hatálybalépését követően elfogadott vagy már módosított jogi aktusok nem tartoznak e felülvizsgálat hatálya alá, mivel ezek a jogi aktusok már figyelembe vették a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv követelményeit.

III. Összehangolást nem igénylő jogi aktusok

Az a 16 jogi aktus, amely nem igényel összehangolást, az e közleményben bemutatott öt kategóriába tartozik.

[3] A kísérleti projektet egy vállalkozó (független szakértők csoportja) valósította meg az Európai Parlament felkérésére és a Bizottság irányításával. A Bizottság az Európai Parlament által meghatározott kritériumok alapján választotta ki a vállalkozót. A projekt eredményei kizárólag a vállalkozó nézeteit és véleményét tükrözik, és a Bizottság nem tehető felelőssé az azokban foglalt információk esetleges felhasználásáért. Az eredményeket a következő linken tették közzé: http://www.fondazionebrodolini.it/en/projects/pilot-project-fundamental-rights-review-eu-data-collection-instruments-and-programmes

1) Különös adatvédelmi szabályokat nem tartalmazó jogi aktusok

A különös adatvédelmi szabályokat nem tartalmazó jogi aktusokat nem ismerték el a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 60. cikke szerinti szerzett jogként. Ez azt jelenti, hogy a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvet átültető nemzeti jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni a személyes adatok ilyen jogi aktusok szerinti kezelésére, és azok nem igényelnek további összehangolást. Ez a következő hét jogi aktusra vonatkozik:

i. A Tanács 2002/584/IB kerethatározata (2002. június 13.) az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról[4];

ii. A Tanács 2003/577/IB kerethatározata (2003. július 22.) a vagyonnal vagy bizonyítékkal kapcsolatos biztosítási intézkedést elrendelő határozatoknak az Európai Unióban történő végrehajtásáról[5];

iii. A Tanács 2005/69/IB közös álláspontja (2005. január 24.) egyes adatoknak az Interpollal történő cseréjéről[6];

iv. A Tanács 2005/214/IB kerethatározata (2005. február 24.) a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról[7];

v. A Tanács 2006/783/IB kerethatározata (2006. október 6.) a kölcsönös elismerés elvének a vagyonelkobzást elrendelő határozatokra történő alkalmazásáról[8];

vi. A Tanács 2008/947/IB kerethatározata (2008. november 27.) a kölcsönös elismerés elvének az ítéletekre és próbaidőt megállapító határozatokra való, a próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók felügyelete céljából történő alkalmazásáról[9];

vii. A Tanács 2008/909/IB kerethatározata (2008. november 27.) a kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról[10];

2) A 2008/977/IB tanácsi kerethatározatra való hivatkozást tartalmazó és különös adatvédelmi szabályokat nem tartalmazó jogi aktusok

A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 2018. május 6-i hatállyal hatályon kívül helyezte a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés keretében feldolgozott személyes adatok védelméről szóló, 2008. november 27-i 2008/977/IB tanácsi kerethatározatot[11], és 59. cikkében kimondja, hogy a 2008/977/IB tanácsi kerethatározatra való hivatkozásokat a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről

4 HL L 190., 2002.7.18., 1. o.
5 HL L 196., 2003.8.2., 45. o.
6 HL L 27., 2005.1.29., 61. o.
7 HL L 76., 2005.3.22., 16. o. A 2005/214/IB tanácsi kerethatározatot illetően érdemes megemlíteni, hogy az általános adatvédelmi rendelet nem bűncselekmények, hanem szabálysértések miatt kirótt pénzbírságok esetén alkalmazandó.
8 HL L 328., 2006.11.24., 59. o.
9 HL L 337., 2008.12.16., 102. o.
10 HL L 327., 2008.12.5., 27. o.
11 HL L 350., 2008.12.30., 60. o.

szóló irányelvre való hivatkozásként kell értelmezni. Ez biztosítja a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv alkalmazhatóságát az említett jogi aktusok szerinti adatkezelésre. Ezek a jogi aktusok a 2008/977/IB tanácsi kerethatározatra való hivatkozáson kívül nem tartalmaznak különös adatvédelmi szabályokat, és a felülvizsgálat kimutatta, hogy nincs szükség további adatvédelmi vonatkozású módosításokra. Ez a következő három jogi aktust érinti:

i. A Tanács 2009/829/IB kerethatározata (2009. október 23.) a kölcsönös elismerés elvének az Európai Unió tagállamai közötti, az előzetes letartóztatás alternatívájaként felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozatokra történő alkalmazásáról[12];

ii. A Tanács 2009/948/IB kerethatározata (2009. november 30.) a joghatóság gyakorlásával kapcsolatos, büntetőeljárások során felmerülő összeütközések megelőzéséről és rendezéséről[13];

iii. Az Európai Parlament és a Tanács 2011/99/EU irányelve (2011. december 13.) az európai védelmi határozatról[14].

3) Intézményközi tárgyalások tárgyát képező jogalkotási javaslatok

A következő két jogi aktus jelenleg jogalkotási felülvizsgálat tárgyát képezi. A Bizottság által kezdeményezett, folyamatban lévő jogalkotási eljárás már figyelembe vette a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv követelményeit:

i. A vízuminformációs rendszerhez (VIS) a tagállamok kijelölt hatóságai, valamint az Europol számára a terrorcselekmények és egyéb súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése és kivizsgálása érdekében, betekintés céljából történő hozzáférésről szóló, 2008. június 23-i 2008/633/IB tanácsi határozat[15] szabályozza a VIS-ben tárolt személyes adatokhoz a terrorcselekmények és egyéb súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése és kivizsgálása érdekében való hozzáférést. 2018-ban a Bizottság elfogadta a 767/2008/EK rendelet, a 810/2009/EK rendelet, az (EU) 2017/2226 rendelet, az (EU) 2016/399 rendelet, a(z) XX/2018 rendelet [interoperabilitási rendelet], valamint a 2004/512/EK határozat módosításáról és a 2008/633/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot[16]. Ez a javaslat összhangba hozza a bűnüldözési célú hozzáférésre vonatkozó rendelkezést a legutóbbi jogalkotási fejleményekkel, és a tanácsi határozat hatályon kívül helyezését javasolja.

ii. Az Európai Parlament és a Tanács 604/2013/EU (2013. június 26) rendelete egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról[17]. 2016-ban a Bizottság javaslatot tett e rendelet hatályon kívül helyezésére az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló 604/2013/EU rendelet hatékony alkalmazása érdekében az

12 HL L 294., 2009.11.11., 20. o.
13 HL L 328., 2009.12.15., 42. o.
14 HL L 338., 2011.12.21., 2. o.
15 HL L 218., 2008.8.13., 129. o.
16 COM(2018) 302 final.
17 HL L 180., 2013.6.29., 31. o.

ujjnyomatok összehasonlítását, valamint a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek azonosítását szolgáló Eurodac létrehozásáról, továbbá a tagállamok bűnüldöző hatóságai és az Europol által az Eurodac-adatokkal való, bűnüldözési célú összehasonlítások kérelmezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatban (átdolgozás)[18].

4) Kizárólag a tagállamok vagy a schengeni államok közötti nemzetközi megállapodások

Több olyan, a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 62. cikkének (6) bekezdése szerinti felülvizsgálat hatálya alá tartozó nemzetközi megállapodás létezik, amely kizárólag a tagállamokra vagy a schengeni államokra nézve kötelező, amelyeknek a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvet át kell ültetniük nemzeti jogrendjükbe. Ezért a személyes adatoknak ezen államok illetékes hatóságai által az ilyen megállapodások keretében bűnüldözési célból történő kezelése a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvet átültető nemzeti jogszabályok hatálya alá tartozik. Három ilyen megállapodás létezik:

i. Egyezmény az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke alapján létrehozott, a vámigazgatási szervek közötti kölcsönös segítségnyújtásról és együttműködésről (II. Nápolyi Egyezmény)[19];

ii. A Tanács jogi aktusa (2000. május 29.) az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyegyezménynek az Európai Unióról szóló szerződés 34. cikke szerinti létrehozásáról[20];

iii. Megállapodás az Európai Unió, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló, 2000. május 29-i egyezmény és az ahhoz csatolt 2001. évi jegyzőkönyv bizonyos rendelkezéseinek alkalmazásáról[21].

5) Megállapodás az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok közötti kölcsönös jogsegélyről

Az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok közötti kölcsönös jogsegélyről szóló, 2003-ban aláírt megállapodás[22] (a továbbiakban: EU-USA MLAT) 2010. február 1-jén lépett hatályba. A megállapodásban foglalt biztosítékok mellett a 2017 februárja óta hatályban lévő, az Amerikai Egyesült Államok és az Európai Unió közötti, a bűncselekmények megelőzésével, nyomozásával, felderítésével és a vádeljárás lefolytatásával kapcsolatos személyes adatok védelméről szóló megállapodás[23] (az EU-USA keretmegállapodás) a személyes adatok védelmére vonatkozó megfelelő biztosítékokkal egészíti ki a megállapodást, ezért nincs szükség az EU-USA MLAT további összehangolására.

---

18 COM/2016/0272 final – 2016/0132 (COD).
19 HL C 24., 1998.1.23., 2. o.
20 HL C 197., 2000. 7.12., 1. o.
21 HL L 26., 2004.1.29., 3. o.
22 HL L 181., 2003.7.19., 34. o.
23 HL L 336., 2016.12.10., 3. o.

IV. A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel összehangolandó jogi aktusok

A felülvizsgálat tíz olyan, az alábbiakban részletezett jogi aktust azonosított, amelyek esetében a Bizottság megfelelőnek tartja a jogalkotási beavatkozást, vagy azért, mert olyan, a személyes adatok védelmére vonatkozó különös rendelkezéseket tartalmaznak, amelyeket a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 60. cikke értelmében a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv nem érint (szerzett jogként elismer), vagy amelyeket nem ismer el szerzett jogként, de nincsenek teljes mértékben összhangban a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel.

1) A közös nyomozócsoportokról szóló tanácsi kerethatározat

A közös nyomozócsoportokról szóló, 2002. június 13-i 2002/465/IB tanácsi kerethatározat[24] meghatározza a közös nyomozócsoportok felállításának feltételeit. A közös nyomozócsoport valamely tagja vagy kiküldött tagja által megszerzett személyes adatokat esetlegesen tartalmazó információk kezelésére vonatkozó külön rendelkezést tartalmaz, amely előírja, hogy az ilyen információkat a csoportot létrehozó tagállamok által elfogadott mértékben más célokra is fel lehet használni (az 1. cikk (10) bekezdésének d) pontja). Ezt a rendelkezést össze kell hangolni a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel.

A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel való összehangolás

A 2002/465/IB tanácsi kerethatározatot az alábbiak tekintetében össze kell hangolni a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel:

- Elő kell írni, hogy a 2002/465/IB tanácsi kerethatározat alapján megszerzett személyes adatok – a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében és 9. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételekkel összhangban – a nemzeti jogban megállapított és a csoportot létrehozó tagállamok által elfogadott mértékben, az adatgyűjtés céljától eltérő célokból is kezelhetők.

A következő lépések

A Bizottság 2020 utolsó negyedévében javaslatot tesz a 2002/465/IB tanácsi kerethatározat célzott módosítására.

2) A terrorista bűncselekményekre vonatkozó információcseréről és együttműködésről szóló tanácsi határozat

A terrorista bűncselekményekre vonatkozó információcseréről és együttműködésről szóló, 2005. szeptember 20-i 2005/671/IB tanácsi határozatot[25] a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatálybalépése előtt fogadták el, és az a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 60. cikke értelmében szerzett jogokként elismert rendelkezéseket tartalmaz. A 2005/671/IB tanácsi határozatot a közelmúltban módosította a terrorizmus elleni küzdelemről szóló (EU) 2017/541 irányelv.

A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel való összehangolás

A 2005/671/IB tanácsi kerethatározatot az alábbiak tekintetében össze kell hangolni a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel:

[24] HL L 162., 2002.6.20., 1. o.
[25] HL L 253., 2005.9.29., 22. o.

- Annak pontosítása, hogy a személyes adatoknak a 2005/671/IB tanácsi határozat szerinti kezelésére kizárólag a terrorista bűncselekmények megelőzése, kivizsgálása, felderítése és büntetőeljárás alá vonása érdekében kerülhet sor, a célhoz kötöttség elvével összhangban;
- A kicserélhető személyes adatok kategóriáit pontosabban meg kell határozni az uniós vagy a tagállami jogban, összhangban a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében foglalt követelménnyel, kellő figyelmet fordítva az érintett hatóságok operatív igényeire.

A következő lépések

A Bizottság 2021 első félévében javaslatot tesz a 2005/671/IB tanácsi határozat célzott módosítására.

Ezen túlmenően a Bizottság 2021. szeptember 8-ig jelentést kíván benyújtani az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli az (EU) 2017/541 irányelv hozzáadott értékét a terrorizmus elleni küzdelem tekintetében, valamint hatását az alapvető jogokra és szabadságokra, többek között az adatvédelemhez való jogra (az (EU) 2017/541 irányelv 29. cikkének (2) bekezdése).

3) A Tanács kerethatározata a bűnüldöző hatóságok közötti információcseréről

Az információknak és bűnüldözési operatív információknak az Európai Unió tagállamai bűnüldöző hatóságai közötti cseréjének egyszerűsítéséről szóló, 2006. december 18-i 2006/960/IB tanácsikerethatározat[26] egy sor általános szabályt állapít meg a meglévő információknak és bűnüldözési operatív információknak a tagállamok bűnüldözési hatóságai között a nyomozás vagy bűnüldözési operatív műveletek végrehajtása céljából történő gyors és hatékony cseréjére. Előírja, hogy a határokon átnyúló adatcserére vonatkozó eljárások főszabály szerint ne legyenek szigorúbbak, mint a nemzeti szintű adatcserére vonatkozó eljárások.

A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel való összehangolás

A tanácsi kerethatározatot az alábbi pontok tekintetében kell összehangolni a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel:

- A kerethatározat alapján kicserélhető személyes adatok típusainak meghatározása, megőrizve a kerethatározat hatékonyságát és horizontális eszköz jellegét;
- A biztosítékok további pontosítása: különösen az egyes információcserék szükségességének és arányosságának értékelésére vonatkozó követelmény;
- A horizontális adatvédelmi keretre való hivatkozások naprakésszé tétele és a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv alkalmazhatóságára való hivatkozás beillesztése.

A következő lépések

A Bizottság ezt az eszközt szélesebb körű eszmecserék és az uniós bűnüldözési együttműködés lehetséges jövőbeli kodifikálásáról 2020-ban készített megvalósíthatósági tanulmány keretében fogja értékelni, amelyek célja a bűnüldözési együttműködés területén hatályos különböző jogszabályok átdolgozása és korszerűsítése. A Bizottság jogalkotási javaslatot fog előterjeszteni, amely legalább a 2006/960/IB tanácsi kerethatározat módosítását vonja maga után a szükséges adatvédelmi összehangolás biztosítása érdekében, 2021 utolsó negyedévében.

[26] HL L 386., 2006.12.29., 89. o.

4) A vagyonvisszaszerzési hivatalok közötti együttműködésről szóló tanácsi határozat

A tagállamok vagyon-visszaszerzési hivatalai közötti, a bűncselekményből származó jövedelmek és a bűncselekményekhez kapcsolódó egyéb tulajdon felkutatása és azonosítása terén való együttműködésről szóló, 2007. december 6-i 2007/845/IB tanácsi határozat[27] kötelezi a tagállamokat vagyonvisszaszerzési hivatalok létrehozására, és rendelkezik a tagállamok vagyonvisszaszerzési hivatalai közötti adatcsere keretéről.

A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel való összehangolás

A 2007/845/IB tanácsi határozatot vagy az azt felváltó bármely eszközt minden lényeges szempont tekintetében össze kell hangolni a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel, beleértve a következőket:

- Annak egyértelművé tétele, hogy a személyes adatoknak a 2007/845/IB tanácsi határozat szerinti kezelése a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv hatálya alá tartozik. Jelenleg a 2007/845/IB tanácsi határozat 5. cikke kifejezetten hivatkozik az Európa Tanácsnak a személyes adatok gépi feldolgozása során az egyének védelméről szóló, 1981. január 28-i egyezményére, valamint az egyezményhez csatolt, a felügyeleti hatóságokról és a határokon átnyúló adatáramlásról szóló, 2001. november 8-i kiegészítő jegyzőkönyvre. Ezt a tanácsi határozatot a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatálybalépése előtt fogadták el, és annak a személyes adatok védelmére vonatkozó különös rendelkezései szintén a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 60. cikkének hatálya alá tartoznak, így ezeket a rendelkezéseket a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv nem érinti (vagyis ezek szerzett jogokként elismertek). Ezért jogszabály-módosításra van szükség a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv teljes körű alkalmazásának biztosítása érdekében;
- Pontosabban meg kell határozni a kicserélhető személyes adatok kategóriáit, kellően figyelembe véve az érintett hatóságok operatív igényeit.

A következő lépések

A Bizottság jelenleg mérlegeli a vagyon-visszaszerzési hivatalok szerepét és feladatait. E célból a Bizottság 2019 decemberében megkezdte egy tanulmány készítését „Befagyasztás, elkobzás és vagyonvisszaszerzés az EU-ban – mi működik és mi nem” címmel. A tanulmányról készült zárójelentés 2020 júliusában várható.

E tanulmány megállapításai és ajánlásai alapul szolgálhatnak a vagyonvisszaszerzésre vonatkozó uniós vívmányok, többek között a 2007/845/IB tanácsi határozat további vizsgálatához. A Bizottság 2021 végén terjeszti elő az adatvédelmi összehangoláshoz szükséges módosításokat tartalmazó jogalkotási javaslatot.

5) A különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről szóló tanácsi határozatok (prümi határozatok)

A különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről szóló, 2008. június 23-i 2008/615/IB tanácsi határozat[28], és a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni

[27] HL L 332., 2007.12.18., 103. o.
[28] HL L 210., 2008.8.6., 1. o.

küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről szóló 2008/615/IB határozat végrehajtásáról szóló, 2008. június 23-i 2008/616/IB tanácsi határozat[29] a tagállamok bűnüldöző hatóságai közötti együttműködés szabályait fekteti le elsősorban a nemzeti adatbázisokban található ujjnyomat és DNS adatok „találat/nincs találat" alapon történő cseréjére vonatkozóan. A prümi keret emellett az „EUCARIS" online alkalmazáson keresztül közvetlen hozzáférést biztosít a gépjármű-tulajdonosok nyilvántartásához.

A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel való összehangolás

A prümi határozatok felülvizsgálatának biztosítania kell, hogy az új prümi keret teljes mértékben igazodjon a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvhez, különösen az adatvédelmi biztosítékok tekintetében. A Bizottság módosításokat fog javasolni a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvhez való igazodás biztosítása érdekében, többek között az alábbi pontok tekintetében:

- Az érintettek jogainak és a személyes adatok kezelésével kapcsolatos felelősségre, valamint a jogorvoslatokra vonatkozó szabályoknak az összehangolása;
- Annak biztosítása, hogy a naplózási követelmények teljes mértékben összhangban legyenek a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel;
- A személyes adatok harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbítására vonatkozó szabályok összehangolása;
- A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 9. cikkének (3) bekezdése és a prümi határozatok által létrehozott rendszer közötti kölcsönhatás vizsgálata;
- A 2008/615/IB tanácsi határozat 3. és 5. fejezete tekintetében a személyes adatok azon kategóriáinak egyértelművé tétele, amelyek a bűncselekmények megelőzése, valamint a közrend és a nagyszabású események biztonságának fenntartása érdekében, illetve a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 8. cikke (2) bekezdésének követelményeivel összhangban az együttműködés egyéb formáival kapcsolatban kezelhetők;
- Annak egyértelművé tétele, hogy a határozat alapján folytatott bármely információcsere, különösen a nagyszabású eseményekkel vagy az együttműködés egyéb formáival kapcsolatos adatszolgáltatás (a 2008/615/IB tanácsi határozat 3. és 5. fejezete) kizárólag a bűncselekmények megelőzését és kinyomozását, valamint a közbiztonságot szolgálja;
- A Bizottság az összehangolás lehetőségét arra is felhasználná, hogy aktualizálja az alkalmazandó adatvédelmi keretre való hivatkozást, azaz hogy a 2008/977/IB tanácsi kerethatározatra való hivatkozást a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv alkalmazhatóságára való hivatkozással váltsa fel.

[29] HL L 210., 2008.8.6., 12. o.

A következő lépések

2018 novemberében a Bizottság elindította indított a prümi keret jövőjéről szóló megvalósíthatósági tanulmány elkészítését.[30] Ez magában foglalja a műszaki architektúra módosításának technikai, működési és jogi megvalósíthatóságára vonatkozó értékelést, a személyes és az ügyekkel kapcsolatos adatok cseréjének javítását a rendszer által jelzett „találat" megerősítését követően, beleértve az új adatkategóriákat és a meglévő adatkezelés javítását, valamint a prümi keret más uniós központi adatbázisokkal és interoperabilitási megoldásokkal való összekapcsolását. A tanulmány eredményétől függően a Bizottság mérlegelni fogja egy felülvizsgált és korszerűsített jogi keretet biztosító jogalkotási javaslat 2021-ben történő előterjesztését, ami lehetőséget nyújt majd a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel való összehangolásra.

6) Az információs technológia vámügyi alkalmazásáról szóló tanácsi határozat

Az információs technológia vámügyi alkalmazásáról szóló, 2009. november 30-i 2009/917/IB tanácsi határozat[31] létrehozza a váminformációs rendszert (VIR), hogy segítse a nemzeti jogszabályok súlyos megsértésének megelőzését, kivizsgálását és a büntetőeljárás lefolytatását az információk gyorsabb hozzáférhetővé tétele révén és ezáltal javítva a tagállamok vámigazgatási szerveinek hatékonyságát. Ez a központi rendszer hozzáférhető a tagállami hatóságok, az Europol, az Eurojust és az Európai Bizottság számára.

A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel való összehangolás

A 2009/917/IB tanácsi kerethatározatot az alábbi pontokon össze kell hangolni a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel:

- A tanácsi határozat hatálya alá tartozó „súlyos jogsértésekkel" kapcsolatban;
- Az adatok gyűjtésére és rögzítésére vonatkozó feltételek tisztázása, és annak előírása, hogy adatok csak akkor vihetők be a VIR-be, ha – különösen korábbi jogellenes tevékenységek alapján – alapos okkal feltételezhető, hogy az érintett személy bűncselekményt követett el, jelenleg követ el, vagy a jövőben fog elkövetni;
- A szükséges biztonsági intézkedések listáját a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 29. cikkével összehangoló, az adatkezelés biztonságával kapcsolatos további követelmények előírása, azaz a rendszer helyreállítására, megbízhatóságára és integritására vonatkozó követelmények beillesztése;
- A VIR-ben rögzített adatok későbbi, a személyes adatok gyűjtésének céljától eltérő célú kezelésének kizárólag a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvben előírt feltételek mellett történő korlátozása;
- A személyes adatok 2009/917/IB tanácsi határozat szerinti kezelését az (EU) 2018/1725 rendelet 62. cikke szerinti összehangolt felügyeleti modell hatálya alá vonása.[32]A határozat az egyetlen fennmaradó jogi aktus, amelynek értelmében a

[30] Tanulmány a prümi határozatok szerinti információcsere javításának megvalósíthatóságáról: Végleges jelentés (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6c877a2a-9ef7-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-130489216); Részletes technikai jelentés (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3236e6ae-9efb-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en); Költség-haszon elemzés (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/503f1551-9efc-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en).

[31] HL L 323., 2009.12.10., 20. o.

[32] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése

személyes adatok kezelésének felügyeletét a közös ellenőrző hatóság végzi, ami mára elavulttá vált;

- A 2008/977/IB tanácsi kerethatározatra való általános hivatkozás aktualizálása a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv alkalmazhatóságára való hivatkozással. Minden olyan rendelkezést, amely átfedésben van a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel (mint például a fogalommeghatározások vagy az érintettek jogaira vagy a bírósági jogorvoslat rendelkezésre állására és a felelősségre vonatkozó rendelkezések), el kell hagyni, mivel elavult. A 2008/977/IB tanácsi kerethatározat egyes rendelkezéseire való hivatkozásokat aktualizálni kell a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvre való konkrét hivatkozásokkal.

A következő lépések

A Bizottság 2021 első negyedévében javaslatot tesz a 2009/917/IB tanácsi határozat célzott módosítására.

7) Kölcsönös jogsegélyről szóló megállapodás Japánnal

A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel való összehangolás

Az Európai Unió és Japán közötti, a kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló megállapodás[33] tekintetében a felülvizsgálat számos olyan területet azonosított, ahol a jelenlegi biztosítékokat javítani kell. E tekintetben a következő területek igényelnek további mérlegelést:

- Az adatminőségre és a biztonsági kérdésekre vonatkozó rendelkezések;
- A személyes adatok különleges kategóriáinak kezelésére alkalmazandó biztosítékok;
- Az érintettek rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségek és a felügyeletre vonatkozó szabályok;
- Az újbóli adattovábbítás korlátozása;
- A megőrzésre és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó szabályok.

A következő lépések

A Bizottság ezért tájékoztatni fogja a japán hatóságokat a megállapodás esetleges módosításának szükségességéről, valamint a követendő eljárásról annak érdekében, hogy az a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel összhangban lévő megerősített adatvédelmi biztosítékokat tartalmazzon, azzal a céllal, hogy 2021 első negyedévében ajánlást intézzen a Tanácshoz.

8) Az európai nyomozási határozatról szóló irányelv

A személyes adatoknak a büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozatról szóló, 2014. április 3-i 2014/41/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv[34] szerinti

---

tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg.), HL L 295., 2018.11.21., 39. o.

33 HL L 39., 2010.2.12., 20. o.

34 HL L 130., 2014.5.1., 1. o.

kezelése meghatározza az európai nyomozási határozat kibocsátásának, továbbításának és végrehajtásának keretét.

A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel való összehangolás

A 2014/41/EU irányelvet az alábbi pontokon össze kell hangolni a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel:

- Annak egyértelművé tétele – például a 20. cikk hatályon kívül helyezésével –, hogy az ezen irányelv alapján megszerzett személyes adatoknak az adatgyűjtés céljától eltérő célból történő kezelése csak a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 4. cikkében vagy 9. cikkének (1) bekezdésében, illetve az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkében meghatározott feltételek mellett megengedett;
- A Bizottság aktualizálni fogja a 2008/977/IB tanácsi kerethatározatra való általános hivatkozást a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv alkalmazhatóságára való hivatkozással, valamint az általános adatvédelmi rendeletnek az európai nyomozási határozathoz kapcsolódó személyes adatok nem büntetőjogi eljárások keretében történő kezelésére való alkalmazhatóságára való hivatkozással.

A következő lépések

A Bizottság 2020 negyedik negyedévében javaslatot tesz a 2014/41/EU irányelv célzott módosítására.

9) A közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértésekre vonatkozó információk cseréjéről szóló irányelv

A közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértésekre vonatkozó információk határokon átnyúló cseréjének elősegítéséről szóló, 2015. március 11-i (EU) 2015/413 európai parlamenti és tanácsi rányelv[35] célja, hogy a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető bizonyos konkrét közlekedési jogsértésekre vonatkozó információk határokon átnyúló cseréjének megkönnyítése révén magas szintű védelmet biztosítson az Unióban a közúti közlekedés valamennyi résztvevője számára. E célból hozzáférést biztosít a tagállami hatóságok számára egymás járműnyilvántartásaihoz egy olyan elektronikus információs rendszeren keresztül, amely lehetővé teszi a feltételezett külföldi elkövetők, azaz a jármű tulajdonosának vagy üzemben tartójának azonosítását, és ezáltal megkönnyíti a közúti közlekedéssel kapcsolatos szankciók végrehajtását.

A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel való összehangolás

Az (EU) 2015/413 irányelvet az alábbi pontokon össze kell hangolni a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel:

- Kifejezett hivatkozás a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv alkalmazhatóságára abban az esetben, ha a közúti közlekedéssel kapcsolatos cselekmény bűncselekménynek minősül. Tekintettel arra, hogy a fő célkitűzés a közúti közlekedésben részt vevők magas szintű védelme, az irányelv az EUMSZ 91. cikke (1) bekezdésének a közlekedés biztonságát javító intézkedésekről szóló c) pontján alapul, és jelenleg a 95/46/EK irányelvben foglalt adatvédelmi rendelkezésekre hivatkozik. Mindazonáltal az irányelv célja, hogy megkönnyítse a közúti közlekedéssel kapcsolatos jogsértések szankcionálását, amelyek egyes

[35] HL L 68., 2015.3.13., 9. o.

tagállamokban „közigazgatásinak”, míg másokban „büntetőjoginak” minősülnek. Az első esetben az általános adatvédelmi rendelet a 95/46/EK irányelv helyébe lép, és a személyes adatok kezelésére vonatkozó megfelelő jogi keret alkalmazása biztosított. Az utóbbi esetben – az irányelv (23) preambulumbekezdésében említettek szerint – a tagállamoknak lehetőségük van a 2008/615/IB határozatban meghatározott konkrét adatvédelmi rendelkezések alkalmazására. Az e határozat alapján kicserélt adatokhoz való hozzáférést és azok későbbi kezelését össze kell hangolni a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel, egyértelműen utalva a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv ilyen esetekben való alkalmazhatóságára (lásd az 5. pontot);

- Az összehangolásnak biztosítania kell, hogy a jármű tulajdonosának vagy üzemben tartójának, vagy a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértés elkövetésével gyanúsított, egyéb módon azonosított személynek a nyomozás vagy büntetőeljárás megindításáról, valamint a konkrét információk rendelkezésre bocsátásáról szóló tájékoztató levél küldésére vonatkozó kötelezettség ne sértse a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv 13. cikke szerinti tájékoztatáshoz való jogot.

A következő lépések

Az irányelv 11. cikke előírja a Bizottság számára, hogy 2016 novemberéig tegyen jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az irányelv alkalmazásáról. Az irányelv 2016. évi értékelését[36] követően a Bizottság 2019. március 15-én bevezető hatásvizsgálatot[37] (ütemtervet) tett közzé az irányelv felülvizsgálatára vonatkozó hatásvizsgálati folyamat első lépéseként. A Bizottság 2021 végéig jogalkotási javaslatot terjeszt elő, amely magában foglalja a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel[38] való szükséges összehangolást is.

10) Az utas-nyilvántartási adatállomány (PNR) felhasználásáról szóló irányelv

Az utas-nyilvántartási adatállománynak (PNR) a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása érdekében történő felhasználásáról szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/681 európai parlamenti és tanácsi irányelv[39] előírja, hogy a nemzetközi légi járatok utasainak utas-nyilvántartási adatait a légitársaságoknak továbbítaniuk kell az Európai Unió tagállamainak illetékes hatóságai részére. Meghatározza továbbá, hogy a tagállamok illetékes hatóságai milyen feltételek mellett férhetnek hozzá az ilyen adatokhoz, és kezelhetik azokat a terrorista bűncselekmények és súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása érdekében.

---

36 Bizottsági szolgálati munkadokumentum a közúti közlekedési jogsértésekre vonatkozó információk határokon átnyúló cseréjének értékeléséről (SWD(2016) 355 final), valamint a Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértésekre vonatkozó információk határokon átnyúló cseréjének elősegítéséről szóló (EU) 2015/413 irányelv alkalmazásáról (COM(2016) 744 final).

37 Bevezető hatásvizsgálat A határokon átnyúló jogérvényesítésről szóló irányelv felülvizsgálata (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2019-1732201_en).

38 Az összehangolás figyelembe fogja venni továbbá az általános adatvédelmi rendelettel és az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről szóló, 2002. július 12-i 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) (HL L 201., 2002.7.31., 37. o.) való szükséges összehangolást.

39 HL L 119., 2016.5.4., 132. o.

A bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvvel való összehangolás

A PNR-irányelv jelenleg az Európai Unió Bíróságához benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem[40] tárgyát képezi, amelyben annak a Charta 7. és 8. cikkével, valamint 52. cikkének (1) bekezdésével való összeegyeztethetőségét vizsgálják. A Bizottság a Bíróság ítéletének fényében értékelni fogja, hogy szükség van-e a PNR-irányelv adatvédelmi vonatkozású felülvizsgálatára.

A következő lépések

Az uniós PNR-irányelv 19. cikke előírja a Bizottság számára, hogy végezze el ezen irányelv valamennyi elemének felülvizsgálatát, és 2020. május 25-ig nyújtson be jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A felülvizsgálatot követően, valamint figyelembe véve a Bíróság C-817/19. sz. ügyben hozott ítéletét, a Bizottság mérlegelni fogja, hogy szükséges vagy megfelelő-e jogalkotási javaslatot előterjeszteni ezen irányelv módosítása céljából. A Bizottság 2019 utolsó negyedévében kezdeményezte a PNR-irányelv végrehajtásának elemzését.

[40] C-817/19. sz. ügy, Ligue des droits humains, e közlemény elfogadásának időpontjában folyamatban van.